

Notulen van de vergadering gehouden op vrijdag 2 juli 1965
in de Trêveszaal, aangevangen 's morgens om 10 uur

L.gedaalselijk
Aanwezig: De minister-president Cals (niet bij 4 g) en de
ministers Biesheuvel (niet bij 4 g), Bogaers, Bot,
Diepenhorst, De Jong, Luns (bij de punten 1, 2a, 2b,
2c ged., 3 t/m 12 en 16a), Samkalden, Smallenbroek,
Suurhoff, Den Uyl, Veldkamp, Vondeling en Vrolijk

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen De Block
(bij de punten 4 en 5) en Van Es (bij punt 4 g)

Wvd. secretaris: Mr. J.H. Kist

2. Mededelingen

a. Koninklijk Huis

De minister-president leest de brief voor waarin Koningin Juliana en Prins Bernhard officieel aan de ministerraad mededeling doen van de verloving van Prinses Beatrix met de heer von Amsberg. Spreker deelt mede, dat de Prinsessen Beatrix en Christina hem hebben verzocht de ministers te bedanken voor de bloemen, die zij hebben gekregen. Voorts vestigt hij de aandacht op het feit, dat de Koningin op 9 juli a.s. om 17.45 uur een ontvangst geeft voor ministers, staatssecretarissen en enige andere hoge functionarissen met hun echtgenoten. Tenslotte deelt spreker mede, dat hij op 5 juli een bespreking zal hebben met Dr. L.J.M. Beel, Mr. G.E. van Walsum en Jhr. W. van Andringa de Kempnaer over het toekomstige programma voor de heer von Amsberg. Bij de besprekingen van deze werkgroep, die op verzoek van de Koningin is ingesteld zal ook de heer van Schelle aanwezig zijn. Spreker verzoekt de leden van de raad suggesties voor onderdelen van het programma aan hem door te willen geven. Hij heeft met de Koningin afgesproken, dat er na het bezoek aan Amsterdam geen officiële ontvangsten meer voor het verloofde paar zullen plaatsvinden. Voorts is overeengekomen, dat de heer von Amsberg niet in het openbaar zal spreken, voordat hij de Nederlandse taal machtig is.

Minister Smallenbroek merkt op, dat enige Commissarissen der Koningin hem hebben verzocht te worden voorgesteld aan het verloofde paar. Spreker heeft na overleg met de heer Linthorst Homan afwijzend op dit verzoek gereageerd.

Minister Vrolijk is van mening, dat het in verband met de bezoeken van de heer von Amsberg aan de verschillende provincies toch wel nuttig zou zijn de Commissarissen der Koningin te voren met hem in kennis te brengen.

Minister Luns herinnert eraan, dat over de voornaam van de heer von Amsberg nog moet worden gesproken. Als hier thans

niets aan.....

Zeer Geheim

ministerraad
2 juli 1965

besprekingen hebben laten mislukken, omdat zij tot geen enkele prijs parlementaire controle wensten. Indien er aan het eind van het jaar alsnog een regeling kan worden getroffen betekent dit uitstel nauwelijks een nadeel voor Nederland. Het tactische winstpunt van het opstellen van het werkprogramma door de landbouwministers is geweest, dat daaruit is gebleken, dat zowel de landbouwministers als de gehele EEG-ministerraad een gemeenschappelijk landbouwprogramma per 1 juli 1965 mogelijk achtten. Minister Den Uyl zegt beducht te zijn geweest voor een Nederlands isolement. Het is bijzonder verheugend, dat het niet zover is gekomen. Spreker heeft wel de indruk gekregen, dat de Fransen de mogelijkheid hebben laten voorbijgaan om Nederland in een geïsoleerde positie te brengen, want de andere landen waren oorspronkelijk in principe bereid met een vijfjarige overgangsperiode akkoord te gaan. Hij is van mening, dat de Fransen bewust op een breuk hebben aangestuurd. Zij willen slechts een douaneunie en intergouvernementele samenwerking doch zeker geen versterking van de bevoegdheden van het Europese Parlement. De Fransen wijzen versterking van het supranationaal karakter van de gemeenschap af.

Minister Samkalden gelooft niet, dat er langs politieke en diplomatieke weg verbetering in de situatie kan worden gebracht. In een nadere regeling van de onderhavige kwesties ligt uit de aard van de materie zelf een grotere supranationaliteit besloten. Daarom moet in een volgend stadium van de besprekingen weer op uitbreiding van de parlementaire bevoegdheden worden aangedrongen. De besprekingen over de commissievoorstellen zijn thans gestaakt. Daarnaast zijn er binnen de gemeenschap echter vele andere kwesties, zoals de regeling van een gemeenschappelijk vervoerbeleid, waarover men de onderhandelingen momenteel wel kan voortzetten. Minister Biesheuvel merkt op, dat het voorstel om langs diplomatieke weg weer tot hervatting van de besprekingen te komen een soort noodoplossing was. De Nederlandse regering zal een voorzichtige politiek moeten voeren en moeten pogen de positieve krachten in Frankrijk te ondersteunen. Voorts is het van belang de contacten met de regering in Bonn te verstevigen.

4 c. Bijeenkomst WEU te Luxemburg

Minister Luns deelt mede, dat de Britse minister van Buitenlandse Zaken gesproken heeft over de initiatieven van Premier Wilson om te komen tot economische samenwerking van geheel Europa. Deze plannen zullen eerst nader moeten worden besproken tijdens de EFTA-bijeenkomst te Kopenhagen in het najaar. Daarna bestaat pas de mogelijkheid stappen bij de EEG te ondernemen om de splitsing tussen EEG en EFTA te beëindigen. Spreker heeft er op gewezen, dat de Britse voorstellen

te zijner tijd.....

Zeer Geheim

ministerraad
2 juli 1965

te zijner tijd zorgvuldig zullen worden bestudeerd, doch dat zij niet een alternatief konden vormen voor de enige werkelijke oplossing i.c. het EEG-lidmaatschap. Voorts is gesproken over het verzoek van de voorzitter van het WEU-parlement, Schmid, voor een gemeenschappelijke vergadering van het comité van ministers met het bureau van de assemblee over de bestaande moeilijkheden in de relatie tussen raad en assemblee. Uiteindelijk is afgesproken, dat tijdens de volgende bijeenkomst van de WEU-ministerraad in Nederland de heer Schmid en de zes vice-presidenten voor een informele lunch zullen worden uitgenodigd. Tenslotte deelt spreker mede, dat zijn voorstel om het voorzitterschap van de Luxemburgse minister Werner met drie maanden te verlengen door het ministerscomité is aanvaard. Dit heeft tot gevolg, dat de vergadering van de WEU die in oktober a.s. in Nederland zal plaatsvinden onder voorzitterschap van spreker zal staan.

4 d. Zuid-Afrika (Zie notulen m.r. dd. 25 juni 1965, punt 5 c)

Minister Luns deelt mede, dat hij de Zuidafrikaanse ambassadeur heeft gewezen op de discriminerende houding van de Zuidafrikaanse regering ten opzichte van Nederland. Na de behandeling van het Nederlandse voorstel voor een gift aan het Defence and Aid Fund door het parlement, was de ambassadeur op de hoogte van de Nederlandse plannen, zodat de regering in Pretoria niet kon zijn verrast door de schenking. Spreker heeft de ambassadeur er voorts op gewezen, dat ten aanzien van Zweden geen maatregelen zijn genomen. De ambassadeur toonde begrip voor de Nederlandse bezwaren doch wees erop, dat Zuidafrika Nederland als een broedervolk beschouwde en daarom niet begreep waarom Nederland als een der eerste van de 99 landen die de V.N.-resolutie steunden, een schenking moest doen. Spreker herinnert aan zijn voornemen de pers in te lichten over de juiste gang van zaken.

Minister Vondeling dringt erop aan, dat in het algemeen in soortgelijke gevallen niet alleen de nationale doch ook de regionale pers moet worden ingelicht.

De raad stemt hiermede in.

4 e. Behandeling begroting Buitenlandse Zaken 1965 in de Eerste Kamer

Minister Luns deelt mede, dat de voorzitter van de Eerste Kamer hem heeft voorgesteld op 20 en 21 juli a.s. een uitgebreid debat over het buitenlands beleid te houden met schriftelijke voorbereiding uitgaande van een nieuwe nota van zijn departement. De heer Jonkman heeft erop gewezen, dat bij de begrotingsbehandeling tijdens de kabinetscrisis het voor-

behoud is gemaakt,....